

Supermarkt laat kansen liggen

Ouderen, vrouwen en kleine huishoudens vaker ontevreden over portiegrootte

Aanbieders van voedingsmiddelen houden te weinig rekening bij portiegroottes met ouderen, vrouwen en kleine huishoudens. Dat werkt verspilling in de hand. Dit is de conclusie van recent onderzoek dat het Voedingscentrum onder consumenten liet doen. Ondanks de sterk groeiende bevolkingsgroep van 1- en 2-persoonshuishoudens en ouderen laten supermarkten kansen liggen om de porties beter af te stemmen op hun wensen.

Hoe kijken consumenten aan tegen portiegrootte in supermarkten en wanneer eten zij buitenshuis? Dit liet het Voedingscentrum onlangs onderzoeken door onderzoeksbureau GfK. Het onderzoek vond plaats in december 2012 bij een representatieve steekproef van 1.100 personen.

Over de hoeveelheid in de verpakking is een aanzienlijk deel (63%) tevreden. Van de consumenten die niet tevreden zijn, vindt een derde de verpakking (iets) te groot. Het zijn vooral ouderen en 1-persoonshuishoudens die verpakkingen vaker (iets) te groot vinden (resp. 42 en 44%). Als voorbeelden

van producten noemen zij vaak beperkt houdbare producten die veel verspild worden: groente, vlees, vleeswaren, pasta, kaas, brood, sauzen en fruit. Ouderen noemen vooral groenten en vleeswaren. 1-persoonshuishoudens hebben het met name over groenten, vlees en fruit.

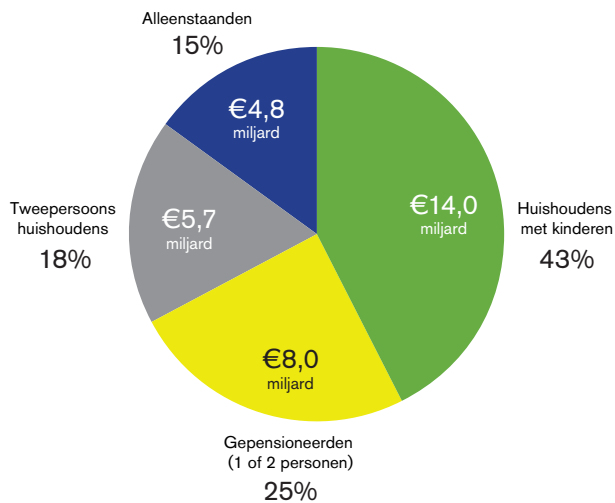
Over de hoeveelheid per stuk is een groot deel van de consumenten tevreden (74%), maar ook hier geldt dat de groep die niet tevreden is meestal de producten (iets) te groot vindt. Een op de vijf consumenten (22%) vindt de portie per stuk van bijvoorbeeld vers vlees, kaas en vleeswaren (iets) te groot. Bij ouderen en 1-persoonshuishoudens is dat ongeveer een derde. Ook vrouwen vinden de hoeveelheid per stuk vaker (iets) te groot, zoals bij vers vlees, pizza's en kant-en-klaarmaaltijden.

Bieden van keuze beste oplossing

In het artikel *De eierdoos van Columbus* (VMT 7, 2012) hield het Voedingscentrum al een pleidooi voor een gouden standaard voor verpakkingen van 1,2, 3 of 6 porties. De conclusie was dat veel, of in elk geval een groot deel, van de verpakkingen niet zijn afgestemd op de dagelijkse behoefte per persoon en huidige grootte van huishoudens. Dat is ook terug te zien in dit onderzoek. Want hoewel een groot deel van de consumenten, vooral behorend tot de grotere huishoudens, tevreden is over de portiegrootte in de supermarkt, loopt

Voorals ouderen en 1-persoonshuishoudens vinden de verpakkingen (portiegrootte) in supermarkten te groot.

Figuur 1. Uitgaven in de supermarkt door verschillende typen huishoudens, in miljard euro.

een op de zeven vast omdat er geen keuze is voor een kleinere hoeveelheid.

Verspilling

Het onderzoek geeft aan dat een kwart (27%) van de mensen regelmatig eten weggooit, omdat de verpakking die zij kochten te grote hoeveelheden bevat. Voor jonge alleenstaanden en tweeverdieners is dit percentage bijna 40%. Uit eerder onderzoek van RESCON in 2010 kwam naar voren dat 58% van de consumenten zegt dat het aanbieden van porties op maat in behoorlijke tot zeer grote mate bijdraagt aan het terugdringen van verspilling.

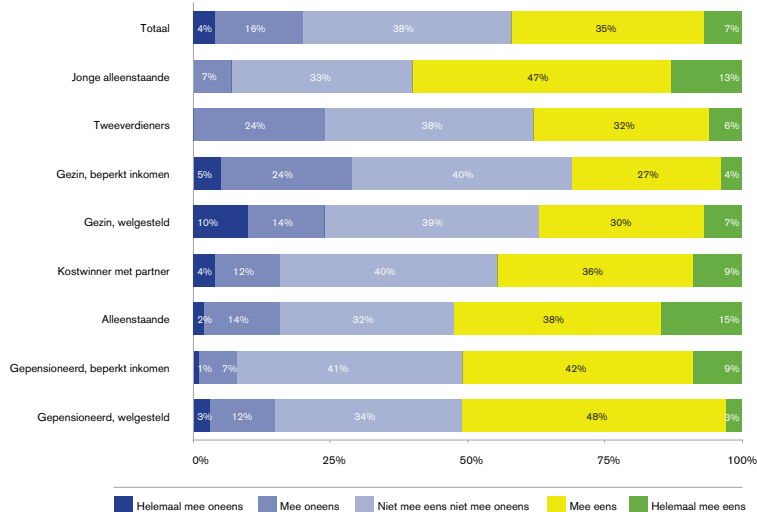
Veel consumenten (44%) zouden graag vaker aanbiedingen zien op verpakkingen met kleinere hoeveelheden. Alleenstaanden, gepensioneerden en tweeverdieners hebben dat meer dan andere consumenten. Vooral 1-persoonshuishoudens noemden dit (61%). Ruim de helft van de consumenten geeft aan dat ze toch vaak een grotere verpakking kiezen, omdat deze voordeliger zijn. Prijs en aanbiedingenbeleid vormen dus een drempel voor consumenten om kleinere verpakkingen te kopen. Hier ligt een kans voor supermarkten om de grote doelgroep van 1- en 2-persoonshuishoudens als tevreden klanten te behouden.

Horeca kan meer keuze bieden

Wat voor supermarkten geldt, geldt – zij het in mindere mate – ook voor porties buitenshuis, zoals voor bestellingen bij de Chinees, voor afhaalmaaltijden en voor snackbars. Vooral ouderen (18%) vinden porties bij gewone restaurants ook vaker te groot. Ook vrouwen geven dat soms aan (16%), terwijl een deel van de mannen (14%) juist grotere porties zou willen. Het bieden van keuze is ook hier een goede oplossing. Het onderzoek laat zien dat maar liefst 45% behoefte heeft om de portiegrootte zelf te kunnen kiezen als ze buiten de deur eten. Vooral ouderen en vrouwen zouden graag de mogelijkheid hebben om een kleinere portie te kunnen kiezen. Dat gaat met name op voor de porties friet, rijst en pasta. En in mindere mate voor vlees, soep en salade. Het aanbieden van diverse portiegroottes (smal, medium, large) en het op aanvraag bij serveren van friet, pasta en groenten, zijn mogelijke oplossingen om ook in de horeca minder te verspillen.

CORNÉ VAN DOOREN EN VALÉRIE KLOSTERMANN

C. van Dooren en V. Klostermann, beiden werkzaam bij het Voedingscentrum

Figuur 2. Met name (jonge) alleenstaanden en gepensioneerden willen vaker kleinere hoeveelheden kunnen kiezen. Bijna de helft (42%) van de consumenten wil in de supermarkt kleinere hoeveelheden kunnen kiezen. Dit zijn vooral ouderen en (jonge) alleenstaanden (50-60%).

Samenstelling huishoudens

Jaarlijks kopen consumenten voor €32,5 miljard bij supermarkten (figuur 1). 1- en 2-persoonshuishoudens nemen daar het grootste deel (57%) voor hun rekening. Dat gaat om €18,5 miljard. Een aanzienlijke doelgroep om rekening te houden met hun wensen. Het gemiddelde huishouden wordt steeds kleiner en bestaat momenteel volgens het CBS uit 2,2 personen. Nederland telde in 2012 ongeveer 7,5 miljoen huishoudens, waarvan er 2,8 miljoen uit één persoon bestonden (37%). Daarnaast zijn er ongeveer 2,5 miljoen tweepersoonshuishoudens (33%) en ongeveer 0,9 miljoen huishoudens met drie personen (12%). Slechts 18% van de huishoudens bestaat uit vier of meer personen. Omdat verreweg de meeste huishoudens bestaan uit één of twee personen is het meer dan logisch om producten aan te bieden in één- en tweepersoonsporties.